Styrelsen för Stiftelsen Hilma Af Klints Verk (The Hilma Af Klint Foundation) får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2024.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen Hilma af Klints Verk (”Stiftelsen”) grundades 1972. Stiftelsen har till ändamål att tillvarataga och förvalta Hilma af Klints efterlämnade verk. Enligt stadgarna ska styrelsen även hålla verken tillgängliga för allmänheten under vissa förutsättningar. Stiftelsen är allmännyttig.

Styrelsen består av Anders Kumlander, Katarina Kaila de Voto, Erik af Klint (ordf.), Juhani Selvani och Ulf Wagner.

Stiftelsens verkställande direktör, Jessica Höglund, ansvarar för verksamheten.

Stiftelsen Hilma af Klints Verk äger över 1500 verk bestående av målningar, teckningar och anteckningsböcker av Hilma af Klint.

Stiftelsen ändamål främjas i huvudsak genom tillvaratagande och förvaltning av Hilma af Klints efterlämnade verk, genom visning av verken i konstutställningar, understödja forskning om Hilma af Klint och hennes verk samt möjliggöra publiceringar av artiklar, böcker och rapporter om Hilma af Klint och hennes verk.

Under 2024 ställdes verk av Hilma af Klint ut på 9 utställningar/visningsplatser i Sverige och internationellt, bland annat separatutställningen *Hilma af Klint* som visades på Guggenheim Bilbao. Utställningen var en av de största utställningar som visats med Hilma af Klints konstmed totalt 216 verk. På Kunstmuseum den Haag visades verk av Hilma af Klint tillsammans med verk av Piet Mondrian och på Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen i Düsseldorf ställdes af Klints verk ut i dialog med Wassily Kandinsky.

Under året har ändamålet främjats genom att utföra en större konservering av serien *En manlig serie*. Mindre konserveringsåtgärder har gjorts på ett antal verk.

Stiftelsens verksamhet förväntas fortgå i samma omfattning under 2025.

Under året överlämnade Stolpe förlag en NFT-serie till Stiftelsen, *Hilma af Klint The Paintings for the Temple*.

Högsta förvaltningsdomstolen beslöt den 15 januari 2024 att inte meddela prövningstillstånd i då pågående mål om styrelsens sammansättning. Länsstyrelsens beslut den 6 april 2023 vann därigenom laga kraft, med innebörd att Stiftelsens styrelse består av ledamöterna Erik af Klint, tillika ordförande, Anders Kumlander, Juhani Selvani, Katarina Kaila de Voto och Ulf Wagner. Som en följd av Högsta förvaltningsdomstolens beslut har den vid Stockholms tingsrätt väckta talan om styrelsens sammansättning avslutats genom beslut om avvisning, som vunnit laga kraft.

Stiftelsen har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Styrelsen har under året enhälligt beslutat att hålla sju stycken styrelsemöten.

Efter bokslutsdagen har Erik af Klint den 7 februari 2025 ingett ansökan till Stockholms tingsrätt mot övriga

ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXll

styrelseledamöter med yrkande att dessa ska entledigas från sina uppdrag. Yrkandena om entledigande framställdes även interimistiskt, vilka yrkanden dock nyligen avslagits av tingsrätten. Erik af Klints talan grundar sig bland annat på att styrelsemajoriteten vill bedriva verksamheten, enligt Eriks af Klints åsikt - i strid med Stiftelsens stadgar. Erik af Klint motsätter sig all form av utlåningsverksamhet beträffande verket till olika utställningar världen över och att detta alls visas för en besökande allmänhet. Han anser att det strider mot Stiftelsens stadgar att visa verket för någon annan än personer som Stiftelsen styrelse godkänner.

Flerårsöversikt (Tkr)	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**
Nettoomsättning	3 040	5 144	2 881	3 409
Resultat efter finansiella poster	-533	1 868	33	-918
Eget kapital	1 113	1 950	307	305
Soliditet (%)	25,4	35,9	12,8	8,4

Förändringar i eget kapital

	Fritt eget kapital	**Summa eget kapital**
Belopp vid årets ingång	1 949 818	1 949 818
Årets resultat	-836 885	-836 885
Belopp vid årets utgång	**1 112 933**	**1 112 933**

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXll

Resultaträkning

	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Stiftelsens intäkter			
Bidrag		0	1 246 731
Nettoomsättning		2 784 614	2 697 591
Gåvor		0	1 200 000
Övriga rörelseintäkter		255 291	0
Summa stiftelsens intäkter		**3 039 905**	**5 144 322**
Stiftelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-2 772 252	-2 415 790
Personalkostnader	2	-849 018	-798 432
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-46 738	-44 576
Övriga rörelsekostnader		-9 673	-23 040
Summa stiftelsens kostnader		**-3 677 681**	**-3 281 838**
Rörelseresultat		**-637 776**	**1 862 484**
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		104 824	9 220
Räntekostnader och liknande resultatposter		-114	-3 475
Summa finansiella poster		**104 710**	**5 745**
Resultat efter finansiella poster		**-533 066**	**1 868 229**
Resultat före skatt		**-533 066**	**1 868 229**
Skatter			
Skatt på årets resultat		-303 819	-225 679
Årets resultat		**-836 885**	**1 642 550**

ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXII

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	3	108 469	129 264
Konst	4	0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		**108 469**	**129 264**
Summa anläggningstillgångar		**108 469**	**129 264**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 121 121	159 157
Övriga fordringar		6 235	254 588
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		290 886	877 843
Summa kortfristiga fordringar		**1 418 242**	**1 291 588**
Kassa och bank			
Kassa och bank		2 854 396	4 015 629
Summa kassa och bank		**2 854 396**	**4 015 629**
Summa omsättningstillgångar		**4 272 638**	**5 307 217**
SUMMA TILLGÅNGAR		**4 381 107**	**5 436 481**

ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXll

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början		1 949 819	307 268
Årets resultat		-836 885	1 642 550
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut		**1 112 934**	**1 949 818**
Summa eget kapital		**1 112 934**	**1 949 818**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		321 235	494 833
Skatteskulder		28 470	0
Övriga skulder		136 446	124 046
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 782 022	2 867 784
Summa kortfristiga skulder		**3 268 173**	**3 486 663**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**4 381 107**	**5 436 481**

ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXII

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Redovisning av intäkter

Ersättningar hänförliga till upplåtelse av konstverk intäktsförs under den period som konstverken ställs ut. Varuförsäljning redovisas som intäkt när väsentliga risker och fördelar övergår från säljare och köpare i enlighet med försäljningsvillkoren. Erhållna anslag intäktsförs över den period som anslaget avser.

Anläggningstillgångar
Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer	5 år

Not 2 Medelantalet anställda

	2024	**2023**
Medelantalet anställda	1	1

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

	2024-12-31	**2023-12-31**
Ingående anskaffningsvärden	222 871	222 871
Inköp	25 943	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**248 814**	**222 871**
Ingående avskrivningar	-93 607	-49 031
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-46 738	-44 576
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-140 345**	**-93 607**
Utgående redovisat värde	**108 469**	**129 264**

ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXll

Not 4 Konst

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	0
Inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**0**	**0**
Ingående avskrivningar	0	0
Årets avskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**0**	**0**
Utgående redovisat värde	**0**	**0**

Stiftelsen Hilma af Klints verk äger 1 500 verk bestående av målningar, teckningar och anteckningsböcker av Hilma af Klint. I balansräkningen har dessa verk inte tagits upp till något värde. Skälet till detta är att något värde på verken vid Stiftelsens bildande 1972, då stiftaren överlämnade verken till Stiftelsen såsom gåva, enligt då gällande redovisningsregler inte skulle tas upp och att nu gällande redovisningsregler inte medger uppskrivning av värdet. Värdet av verken uppskattas till flera miljarder kronor. Stiftelsen äger även en NFT-serie, Hilma af Klints The Paintings for the Temple. Det finns i dagsläget ingen uppskattning av eventuellt värde.

Stockholm

Erik af Klint, reservation enligt bilaga
Ordförande

Juhani Selvani

Anders Kumlander

Ulf Wagner

Min revisionsberättelse har lämnats

Ingemar Rindstig
Auktoriserad revisor

ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXll

Document history

Document summary

COMPLETED BY ALL:
08.07.2025 15:25

SENT BY OWNER:
Lena Malm Douhan · 16.06.2025 15:09

DOCUMENT ID:
SJxNcD5aXll

ENVELOPE ID:
ByX9P5a7xx-SJxNcD5aXll

DOCUMENT NAME:
ÅR 2024, Stiftelsen Hilma af Klints verk.pdf
7 pages

SHA-512:
4ed3b87424491b5b797372a160d8d6c50ff8877ea7d9b7
6b55089b16426c2b6724f04b8be456cb1601d1c141846
8f711e61731b339b18a61a0d1315bc11f2997

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR compliant

eIDAS standard

PAdES sealed

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
1. JUHANI SELVANI	Signed	16.06.2025 15:31	eID	Swedish BankID (DOB: 1988/04/08)
juhani@vidarstiftelsen.se	Authenticated	16.06.2025 15:24	Low	IP: 90.238.33.151
2. ULF BERTIL WAGNER	Signed	17.06.2025 19:49	eID	Swedish BankID (DOB: 1953/10/23)
ulfwag@gmail.com	Authenticated	17.06.2025 17:06	Low	IP: 90.224.69.229
3. Anders Kumlander	Signed	24.06.2025 16:39	eID	Swedish BankID (DOB: 1948/12/02)
anders@vidarstiftelsen.se	Authenticated	24.06.2025 16:39	Low	IP: 104.28.31.63
4. Erik Nils G:Son af Klint	Signed	24.06.2025 22:00	eID	Swedish BankID (DOB: 1967/04/25)
erik.afklint@gmail.com	Authenticated	24.06.2025 21:53	Low	IP: 95.193.148.7
5. Lennart Ingemar Rindstig	Signed	08.07.2025 15:25	eID	Swedish BankID (DOB: 1949/11/02)
ingemar.rindstig@globalprop.se	Authenticated	07.07.2025 18:07	Low	IP: 81.228.98.207

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Attachments

NAME (DOCUMENT SIZE)	SHA-512
1. 2025.06.09 avvikande mening ÅR 2024.pdf (145069 bytes)	6d8c7d1ae0909c617884cc57cd266b511138bf7ad703e9c2ef9b6e2fe5a0d16051f4d2e292f7b644572b1e18355d442af454a9eac429ce0fa86c30474bfe5098

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR compliant

eIDAS standard

PAdES sealed

Bilaga till årsredovisningen för räkenskapsåret 2024

Reservation och avvikande mening att biläggas fastställd årsredovisning med anteckning vid underskriften för Erik af Klint. “Reservation till årsredovisningen enligt bilaga”.

Avvikande mening

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Den beskrivning som presenterats av styrelsemajoriteten (Ulf Wagner, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto) är gravt missvisande och medför överträdelser av stadgarna samt ursprungligt testamentes andemening. Framför allt är publicering och digitalisering av verken Inte stadgemässig. Därutöver har dessa inte inbringat betydande fördelar till Stiftelsen utan spridning har skett av verket utan hänsyn till stadgar och gåvobrev.

Styrelsemajoriteten uppger felaktigt att det är en del av Stiftelsens ändamål att visa verken i konstutställningar, publicera artiklar, böcker och rapporter om Hilma af Klint och hennes verk. Stadgarna respekteras inte av styrelsemajoriteten. Dessutom genomförs ett flerata publikationer utan Stiftelsens godkännande med Stiftelsens bilder, med styrelsemajoritetens goda minne, och utan synbar inkomst till Stiftelsen. I de flesta fall finns avtal som missgynnar Stiftelsen eller inga avtal alls.

Avvikande mening

Stiftelsens ändamål framgår av stadgarna:
"Stiftelsen skall ha som sin verksamhet att tillvarataga och förvalta Hilma af Klints efterlämnade verk”. (§1).

Det framgår tydligt vidare att,
"styrelsen skall hålla verket tillgängligt för de som **söker andlig kunskap** eller som kan bidraga till att verket i framtiden kommer att fylla den mission som Hilma af Klints andliga uppdragsgivare avsett med detsamma. Styrelsen skall lägga sig vinn om att verket endast göres tillgängliga för sådana personer; som har till styrelsens ändamål sympatisk inställning och i fråga om vilka missbruk kan uteslutas.” (§4)

Därefter;
"Styrelsen må icke skingra den del av verket omfattande målningar nr 1-193 som målats åren 1906-1915, som enligt Hilma af Klints uttalande målats på uppdrag av ett högre väsen och som Innehåller ett budskap" (§5). Vidare,
"Den senare delen av verken med nummer 194–1193, må, om det finnes lämpligt, avyttras och på så sätt göras tillgängliga för allmänheten i syfte att Inbringa medel för att underlägga omhändertagande och vården av de kvarvarande delarna av verket.” (§5)

Årsredovisningen saknar dessutom grundläggande element som ger en rättvisande och korrekt bild av verksamhetens resultat, ställning och ändamålsuppfyllelse. Underlaget är behäftat med flera allvarliga brister i såväl redovisningsteknisk som juridisk och ändamålsmässig mening.

Ändamålsuppfyllelse.
I förvaltningsberättelsen anges att ändamålen främjats genom att utföra en större konservering av verk. Detta synes inte tillräcklig omfattning följa ändamålen enligt stadgar och testamentet.

Trots kritik från ordföranden så har nyckeltal inte framtagits som illustrerar de krav som framgår av **IL 7 kap** Detta har även begärts av redovisningsbyrån som ansvarar för framtagandet av årsredovisningen.

Ändamålskravet uppfylls inte genom konservering allena. Ändamålen skall uppnås så gott som uteslutande avse verksamheten enligt ändamålsparagraf.
Verksamhetskravet frångås och Fullföljdskravet uppnås inte till skälig omfattning. Utan att dessa nyckeltal redovisas i Årsredovisningen samt i periodbokslut och budgets under löpande år, så saknas möjlighet att förvalta Stiftelsen för att bibehålla och följa ändamål och lagstiftning.

Därmed prövas inte ändamål och verksamhetskravet mot lagstiftningen och därmed äventyras Stiftelsens skattesituation som begränsat skattskyldig. Att avleda verksamheten från ändamål kan även medföra risk för permutation då verksamheten då uppenbart inte drivs enligt stadgar och testamentet.

Styrelsens sammansättning.
I förvaltningsberättelsen redovisas beslut från Förvaltningsdomstolen som rör styrelsens sammansättning.
Det som inte redovisas är att ansökan inlämnats 2025-02-07 till Stockholms Tingsrätt i fråga om att styrelsen skall entledigas. Även har anmälan skett till Länsstyrelsen som öppnat tillsynsärende 2025-05-22 för att pröva styrelsens sammansättning och ansvar.

Detta överskuggar lydelser som redovisas angående styrelsens sammansättning.

Avtal med Bokförlaget Stolpe

Påstådd vinstdelning med Förlaget Stolpe 2023.
Det påstås att Förlaget Stolpe i november 2022 beslutat att donera intäkter av försäljningen av den andra serien. Detta har presenterats genom ett gåvobrev som samtidigt är en redovisning som kan uppfattas utgöra en vinstdelning från Förlaget Stolpe. Beloppet har intagits i redovisningen 2023.

Något stöd för att det skulle vara en vinstdelning har inte redovisats trots flertalet påstötningar. Den gåva som har givits har mer eller mindre oavkortat gått till att täcka lönen till den av gåvogivaren tillsatta VDn. VD har arbetat med att upplåta Stiftelsens tillgångar till Bokförlaget Stolpe genom oskäliga avtal vilka saknar ersättning till Stiftelsen. Någon nytta för Stiftelsen har därmed inte kunnat visas, tvärtom har de åsamkat Stiftelsen stor skada.

Förpliktelsen av gåvan syns härröra från 2022 och prestationen samt matchningen av intäkten till genomförd aktivitet visar att denna borde redovisats 2022. Om detta är en gåva eller vinstdelning är det en fråga som kan medföra skattetillägg för oredovisad utgående moms på försäljningen.

I förvaltningsberättelsen anges att Förlaget Stolpe överlämnat NFT-Serie till Stiftelsen. Det anges att den avsågs att överlämnas redan 2022, men överlämnades först 2023 enligt information lämnad av styrelsens majoritet och efter allvarliga påstötningar från ordföranden. Det saknas bevis för att NFT-serien existerar och faktiskt finns i arkivet. Det finns rimligt antagande att intäkter från NFTer fortfarande ger intäkter till Förlaget Stolpe.

Detta har inte kunnat vederläggas och Förlaget Stolpe har inte i något avtal lämnats rätten att ta fram NFTer eller förfoga över dessa. Än mindre i sin egen verksamhet använda dessa verk som framställs genom IT. Det kan även medföra att slutkunden som betalat för NFTer inte formellt kan anses vara ägare av den immateriella tillgången då rätten att sälja denna inte medgivits.

Det framgår även i resultaträkningen att några bidrag eller gåvor inte längre mottagits från Förlaget Stolpe eller Axelson Johnsons Familjestiftelse.
Därmed saknas all form av vinstdelning som kan påvisa att Förlaget Stolpe gynnar Stiftelsen eftersom IT underlag, NFTer fortfarande används.

Någon återlämning av sådana kan inte kontrolleras vid inventering. Det kan inte heller bekräftas att tidigare avtal med Förlaget Stolpe fortfarande kan vara aktiva och därmed medger vinstdelning till Förlaget Stolpe för deras utnyttjande av digitala bilder i böcker, foldrar eller kataloger.
Därmed bedöms Stiftelsens resultaträkning inte redovisa alla intäkter som torde komma från utnyttjandet av kataloger, IT underlag samt NFTer. Denna brist kan vara betydande.

Det är för ordföranden oklart hur·stor Förlaget Stolpes "andel av intäkterna av försäljningen av den andra NFT-serie egentligen är. Detta har aldrig redovisats, och ordföranden måste därför ifrågasätta denna siffra också. Det uppges att försäljning av NFT-serie sålts via plattformen GODA, uppgående till 1 200 000 kr. Denna försäljning har inte sin grund i godkända avtal eller godkännande från styrelsen och familjen af Klint. Majoriteten i styrelsen gör gällande att vinstdelning skett. Det saknas avtal som beskriver grunderna för vinstdelningen och därtill underlag som möjliggör styrelsens ordförande att ta del av vinstdelningen. Detta påvisar att styrelsemajoriteten har tydlig Insyn och lojalitet till Axelson Johnson-stiftelsen och Förlaget Stolpe, och inte till stiftelsen. När styrelsemajoriteten undanhåller finansiell information från Stiftelsens styrelse påvisar detta illojalitet och jäv till fördel för annan part.

Det är synnerligen osäkert om Stiftelsens avtal i fråga om NFT är existerande och ens giltiga. Förlaget Stolpe har för egen räkning tillgodogjort sig stora vinster på försäljningen. Mindre delar har som gåvor lämnats till Stiftelsen. Det har inte skett utifrån sakliga underlag. Någon granskning från revisorn har Inte skett trots begäran från ordföranden. Sammantaget kan ordföranden inte komma till annan slutsats än att styrelsemajoriteten är illojala mot Stiftelsen och då de stöder och bevakar intressen för egen eller närståendes vinning. Ordförandens uppfattning är att de inte kan kvarstanna som ledamöter i styrelsen, utan skall lämna sitt uppdrag då de inte tillser Stiftelsens intressen i första hand. Detta framgår av pågående tillsynsärenden emanerat från Länsstyrelsen samt anmälan Tingsrätten.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Styrelsen har genomfört 7 styrelsemöten.

Avvikande mening
Till samtliga möten och protokoll finns en omfattande redovisning av reservationer och avvikande meningar som illustrerar att beslutsfattandet varit ensidigt och gynnat majoriteten i styrelsen.

I beskrivning om pågående Tingsrättsprocess så påstås att Erik af Klint motsätter sig all form av utlåningsverksamhet beträffande verken till olika utställningar i världen och att dessa alls visas för besökande allmänhet.
Detta stämmer inte alls. Det stämmer att allmänheten inte ska äga möjlighet att bese verket. Det är ett centralt krav i den tolkning av stadgarna som utförts av specialist på uppdrag av ordföranden.
Familjen har tidigare år genomfört utlåning till museer, då med förbehåll att dessa inte skall visas för allmänheten utan vissa restriktioner. Därtill har utlåningsverksamheten inte bedrivits som näringsverksamhet utan på ideell grund. Detta avviker i betydande grad mot det som majoriteten i styrelsen nu genomför.

Fortsatt drift

Avvikande mening
Styrelsen har inte redovisat förutsättningarna för fortsatt drift i förvaltningsberättelsen. Detta med vetskap om att långsiktig finansiering saknas och att Stiftelsen drivs vidare med oförändrad kostnadsmassa utan att denna är finansierad eller garanterad från annan part.
I av styrelsens majoritet presenterade budget och prognoser så framgår att kostnadsutvecklingen överstiger intäkterna.
Trots kritik från ordföranden så har inte kontrollerats eller att kassaflöden och budgets justerats.
Främst är detta en fråga om att styrelsens majoritet trots kritik från ordföranden, fortsatt och utvidgat näringsverksamheten med målen att bekosta flera konsulter som stödjer majoriteten ensidigt och närvarar vid styrelsemöten trots påtalat jäv.
Stiftelsen har därmed en kostnadsutveckling som enligt ordföranden kräver att konstverk måste säljas för att finansiera konsulter, VD samt näringsverksamheten.

En försäljning kan enligt stadgar och ändamål ej ske för annat än att omhänderta verken.
Tidigare har Stiftelsen erhållit bidrag som haft som tydligt krav att dessa skall användas för att anställa konsulter och VD.
Nu när bidraget upphört saknas uthållig finansiering.

Revisionsberättelsen skall innehålla en särskild upplysning i det fall styrelsens redogörelse i förvaltningsberättelsen inte är godtagbar eller saknas. Detta har inte upptagits i revisionsberättelsen.

Därmed finns betydande risk att finansiering Inte klarar löpande omkostnader och att tillgångar måste avyttras vilket kan strida mot stadgarna och testamentets villkor.
Från ordförandens sida är det ytterst oklart vilka avtal som föreligger med Förlaget Stolpe och andra tredje parter avseende merchandise och posters mm. Styrelsemajoriteten har inte redovisat avtal samt grunder för vinstavräknlng etc. för ordföranden.

Vinster från Förlaget Stolpes försäljning av merchandise och vinstdelning där gallerier har sålt posters och kort har inte redovisats. Enligt föreliggande avtal som upprättats av bolagets VD så skall vinstavräknlng ske. Så har inte skett tidigare år och grunderna samt avtal hur beräkningen sker av vinstavräknlng mot gallerierna saknas.

Flerårsöversikt

Avvikande mening
Eget kapital och redovisad soliditet är felaktigt och gravt missvisande. Donationskapital har inte redovisats i samband med gåvan och därmed redovisas betydligt sämre nyckeltal.
Genom att inte redovisa kapital och den riktiga soliditeten så försämras externa parters bedömning av Stiftelsen.
Nettoomsättning synes inte motsvara samtliga intäkter.
Stiftelsens resultat blir därmed missvisande.

Resultaträkningen

Bidrag
Bidrag har upphört från 2023.
Avvikande mening
Periodiserade intäkter från vinstdelning 2023 eller beslutad gåva där förpliktelse utgivits 2022, har Inte medtagits till ett värde om 1 200 000 kr i resultaträkningens jämförande värden föregående år. Intäkten har felaktigt upptagits 2023 i stället. Gåvobrevet är inte tydligt med vägledning till när fördelarna anses tillföras Stiftelsen men beslutet hos Förlaget Stolpe anges ha skett 2022. Förpliktelsen har kommunicerats i november 2022. Därmed har posten redovisats först år 2023 i stället för 2022 då avtalet gällde.

Detta föranleder att posten borde ha utretts och att frågan om periodisering prövats.
Det kan därmed innebära att det finns betydande brister i resultaträkningen vilket återspeglas i eget kapital.
Därmed framgår att Stiftelsen bedrivits utan någon bidragsgivare redan från 2023.

Rörelseresultatet har därmed försämrats med 2 500 tkr. Detta till följd av att kostnader för konsulter och VD fortgår utan finansiering.

Vad gäller styrelse- och konsultkostnader så bedömer ordföranden att dessa utgör ersättning för styrelsearbete och därmed skall redovisas som inkomst av tjänst. Trots påpekanden har redovisning och avtal inte ändrats.
Detta medför en uppenbar risk för tillkommande skatter.

Vinstavräkning

Principer för vinstavräkning har förändrats utan styrelsebeslut. Tidigare hänvisades till avtal med Förlaget Stolpe där avräkning skett i mindre omfattning. År 2023 och senare har istället fakturering skett av merchandise vilket därmed kringgår en formell avräkning och de avtal som styrelsens

majoritet gör gällande. Någon dokumenterad avräkning från vinstdelning har inte presenterats trots krav från ordföranden.
De intäkter som redovisats har inte illustrerats i tidigare budgets utan syns tillkomma när del finns behov att bestrida ökade omkostnader.
Under 2024 har inte omfattningen av vinstavräknlng kunnat spåras i redovisningen.

Nettoomsättningen

Avvikande mening
Majoriteten i styrelsen har under 2023 ökat omfattningen på utlåning och uthyrning av konstverken.
Omsättningen från utlåningen är oförändrats hög även 2024. Detta följer inte stadgarna och riskerar en obegränsad skatteplikt vilket inte var Stiftelsens avsikt och ändamål från starten.
Styrelsens ordföranden har av den anställde begärt att få ta del av avtal och överenskommelser med gallerier för att därmed kunna granska av samtliga Intäkter medtagits. Detta har inte hörsammats.

Övriga externa kostnader

Avvikande mening
Stiftelsen har belastats med höga kostnader för konsultarvoden delvis med avsikt att omvandla Stiftelsens verksamhet till obegränsad skattskyldighet. Uppdraget har lämnats av styrelsens majoritet och styrningen har varit att utreda och föreslå hur uthyrningsverksamheten skall organiseras och förvaltas framöver. Styrelsens ordföranden har inte erbjudits att delta i förfrågan till konsulter eller anvisningar för konsultens utredning.

Kostnaden är betydande och har fördelats på åren 2022–2024 och har fakturerats från skattekonsulter. Styrelsens ordförande betraktar dessa kostnader som privata omkostnader där fördelarna klart tillförs styrelsens majoritet och dessa privat. Förekomsten av sådan skall beslutas i konsensus eftersom konsultationerna kringgår stadgar och ingen prövning sker utan att uppdraget utförs på anmaning och styrning från styrelsens majoritet.

Som tidigare redovisats så har Stiftelsen tecknat avtal med biträden, konsulter och styrelseledamot att utge ersättning som ensidigt gynnar majoriteten samt att biträda vid styrelsemöten. Dessa ersättningar bedöms utgöra ersättning för styrelseuppdrag och adjungerande uppdrag för majoriteten vilket därmed äventyras utgöra inkomst av tjänst. Detta bedöms utgöra hög risk för tillkommande skatter.
Därtill ifrågasätts om ersättningar för att stödja majoriteten kan utgöra en kostnad för stiftelsen utan borde vara en personlig kostnad för ledamöterna.

Vidare finns avsättning för revision som väsentligen överstiger tidigare år. Trots påstötningar har inte revisionen avrapporterats som anvisats. Enligt PM till revisorn har brister i utförd revision uppmärksammats och delgivits honom. Revisorns arbete och debitering motsvarar inte utfört och rapporterat arbete. Kostnaden bedöms som tvistig.

Årets resultat

Avvikande mening
I det fall att periodisering skall ske så medför detta en möjlig skattepliktig vinst från försäljning och ett resultat för året som är betydligt missvisande. Gåvan på 1,2M kr. som redovisas 2023 men som rätteligen borde ha redovisats 2022 medför att vinst enligt resultaträkning är missvisande.
Med hänvisning till saknade vinstavräkningar och bedömda brister i avtal och kostnader för konsulter så bedöms resultatet vara fel och ger inte en rättvisande bild.

Balansräkning

Tillgångar

Anläggningstillgångar/ Donationskapital
Avvikande mening 1

Värdet av konstverk och rättelsen av posten har inte medtagits i balansräkningen. Därmed har inte heller donationskapitalet upptagits med motsvarande belopp. Vid överföringen av konstverken till Riksantikvarieämbetet så har konstverk utförda av Anna Cassel samt Lotten Rönnqvist med flera inte medtagits i inventeringen. Inte heller den gåva från Stolpe i form av NFTer finns med i inventeringen. Dessa förvaras i stiftelsens arkiv hos Riksantikvarieämbetet. Någon dokumenterad inventering av konstverk och NFTer har inte presenterats. Revisorn har inte trots anmaning utfört kontrollinventeringar.
Därmed uppkommer skäl att misstänka att **existensen** inte har bekräftats.

Avvikande mening 2
Årsredovisningen har inte upprättats med avseende på BFNAR 95:3 eftersom donationskapitalet och värdet på testamenterade tillgången inte upptagits. När stiftelsen blev bokföringsskyldig i samband med nya Stiftelselagen 1996 så möjliggjordes att uppta anläggningstillgången till sitt anskaffningsvärde. Bokföringsnämndens allmänna råd 95:3 samt Stiftelselagen och Årsredovisningslagen ger stöd för en värdering till anskaffningsvärdet eller återanskaffningsvärdet. Eftersom bokföringsplikt tillkommit först 1996 i samband med nya Stiftelselagen så fanns då möjligheten att anläggningstillgången kunde rättats enligt de tillförlitliga underlag som utan problem kunde inhämtas. Rättelse skall ske när felet uppdagas dvs. 2022. Denna övergångsbestämmelse har tillkommit just i sådan situation där övergång skett till bokföringsplikt och årsredovisningslagens regler. Speciellt viktigt är det när posten utan svårighet kan värderas till betydande belopp. Tidigare har det funnits en redovisningspraxis att redovisa anläggningstillgångar med 1 krona för att markera tillgången och lämna kompletterande uppgifter i not. Detta fråntar inte skyldigheten att redovisa tillgången enligt rättvisande bild.

Revisorn påstår i sin revisons PM, att utifrån deras vetskap hade knappats några konstverk sålts. Med detta som skäl påstås det saknas underlag som grund för en marknadsvärdering eller mer rättvisande värdering.

Detta påstående är inte korrekt eftersom det förekommit försäljningar av verk som inte redovisats samt att samtliga verk som lånats ut även försäkras till höga värden individuellt. Därtill har ordföranden krävt att värdering skall utföras av auktionskammare med avsikt att inhämta ett rimligt och rättvisande återanskaffningsvärde och försäkringsvärde.

I samband med styrelsemöte så har styrelsens ordförande framfört krav att konstverk som är utförda av Anna Cassel och Lotten Rönnqvist, skall inventeras och redovisas i Stiftelsen. Dessa är en oavskiljbar del av de testamenterade konstverken. Konstverkens existens har bekräftats av Ulf Wagner.

Vid förfrågan från ordföranden om försäljning skett av Hilma af Klints verk har styrelsemajoriteten undanhållit för honom känd information. Man har svarat att ingen försäljning skett, och när ordföranden påpekat att det visst hade skett försäljning av 4 verk till Antroposofins Hus genom Anders Kumlander 1990-02-05 till ett värde av 250 000 kr per verk vidhöll man sin linje att tillgångarna vare sig kan eller skall värderas. Detta tillsammans med det faktum att alla konstverk försäkras vid utlåning till betydande och högre värden innebär att styrelsen inte tillsett att posten värderats enligt normering.
Under 2024 har det även framkommit att ytterligare 8 verk har sålts av medlem i styrelsen till ett internationellt galleri. Trots förfrågningar har denne medvetet undanhållit denna information, och vid styrelsemöte 2024.06.14 har han vägrat att svara på frågor om detta. Ordföranden har uppmärksammat styrelsen om att ursprunglig säljare i Schweiz har tillskrivit ledamoten med tydlig kritik mot att konstverken sålts till externt galleri. Det har även påverkat Stiftelsen och synen på vår förvaltning. Då transaktionen enbart omfattade styrelsemedlemmen privat så anser denne att han inte behöver upprätthålla information i register och kartotek samt påvisande av proveniens. Detta är inte stadgemässigt och skapar därtill osäkerhet om styrelsen håller Stiftelsen Hilma af Klints verk under god förvaltning.

Då det nu finns flera försäljningar som ger underlag för värdering av verken så tydliggörs frågan om att konstverken skall åsättas ett marknadsvärde eller rättvisande värde. Det ger stöd till upprättandet av anläggningsregister som är lagstadgat samt kartotek som följer stadgarna. Samtliga verk försäkras vid utlåning till motsvarande ett bedömt marknadsvärde. Det råder

således inga svårigheter att professionellt redovisa konstverken i räkenskaperna och i årsredovisningen.

Bokföringsnämndens allmänna råd 95:3 samt Stiftelselagen och Årsredovisningslagen, ger stöd för en värdering till anskaffningsvärdet eller återanskaffningsvärdet. Eftersom bokföringsplikt tillkommit först 1996 när nya Stiftelselagen tillkommit så skulle anläggningstillgången rättats enligt de tillförlitliga underlag som utan problem kunde inhämtas. Rättelse skall ske när felet uppdagas dvs 2022. Denna övergångsbestämmelse har tillkommit just i sådan situation där övergång skett till bokföringsplikt och årsredovisningslagens regler. Speciellt viktigt är det när posten utan svårighet kan värderas till betydande belopp.

Revisorn påstår i sin PM från 2022 och upprepar sitt påstående även 2023, att utifrån deras vetskap hade knappats några konstverk sålts. Med detta som revisionsbevis anses det saknas underlag för en marknadsvärdering. Styrelsens majoritet torde dock känna till försäljningen i båda fallen.

I en framtida förvaltning av Stiftelsen så är det avgörande viktigt att donationskapitalet speglar värdet av tillgången och att gåvogivarens andemening skall följas. En rättvisande bild av Stiftelsen uppnås därmed.
Dessa frågor torde utgöra en i revisionen betydande risk för att tillgången inte redovisas enligt normering. Trots anvisningar och krav från ordföranden har revisorn inte hörsammat detta.

Tillgången kan utan svårighet värderas till sina försäljningsvärden och /eller sina försäkringsvärden.

En beräkning av posten översiktligt visar på ett värde uppgående till mångmiljonbelopp. Enligt dokumentation som inhämtats kan värdet mycket väl överstiga detta.
Därvid har donationskapitalet undervärderats med motsvarande belopp och anläggningstillgångar undervärderats och är inte ens upptagna i årsredovisningen som anläggningstillgångar.
Detta fel i årsredovisningen bedöms skada Stiftelsen och följer inte testamentet och gåvobrevet med stadgar.
Att tillgångarna inte har tagits upp överhuvudtaget synes inte förenligt med BFNAR 2016:10 väsentlighetsprincipen 2 kap.3a§.

Det finns betydande fel uppgående till mångmiljonbelopp i årsredovisningen. Ordföranden bedömer att styrelsemajoritetens ovilja att vilja värdera Stiftelsens tillgångar är anmärkningsvärd och utgör brister i deras förvaltning. Ordföranden kan inte komma till annan slutsats än att styrelsemajoriteten har avsikter att överföra tillgångarna till annan part till alldeles för låga värden på Stiftelsens bekostnad.
Styrelsens majoritet har tillsammans med ett internationellt galleri framtagit ett avtal däri det anges att tillgångarna skall överföras med framtida kontroll genom galleriet och att dessa då kommer att äga rätten till framtida försäljning av verken samt fullt register utan för ordförandens kontroll.
Detta är på ett avgörande sätt i strid med stadgar och testamentet.

Anläggningsregister

Avvikande mening
Enligt bokföringslagen 5 kap.4§. skall anläggningsregister upprätthållas. Enligt BFNAR 201 3:2 framgår i detaljerad form kraven på förekomst och utförande.
Inventeringslistor har enligt revisorn varit föremål för stickprovskontroll. Förekomsten av anläggningsregister har inte kommenterats. Kraven på innehåll är betydligt högre i BFNAR 2013:2.
Anställd Vd Jessica Höglund har efter förfrågan från styrelsens ordförande om förekomsten av anläggningsregister anmält att denna inte har upprättats och saknas. Det innebär därmed att lagstadgat krav inte följs samt att grunder för redovisning enligt lagstiftningen inte följts. Att tillgången oriktigt redovisats till 0 undantar inte ansvaret att följa lagstiftningen. Enligt stadgar skall kartotek föras som påvisar ägandet vid varje given tidpunkt. Detta följer praxis i branschen och

skall vara grund för att kunna från stiftelsens håll ge stöd för proveniens och spårning för äkthetsbekräftelse.
Majoriteten i styrelsen har motsatt sig att låta organisera och registerföra konstverken utifrån värdering och ett fullständigt kartotek. Revisorn har uppmärksammats på bristen och styrelsens ordförande har krävt en extern värdering av samtliga verk.
Anläggningsregister anses därmed inte ha upprättats av majoriteten trots påpekanden.

Upplupna intäkter bidrag

Avvikande mening
Det finns anledning i antagandet att förpllktelse att lämna vinstdelning/gåva till Stiftelsen har skett genom beslut och åtagande från Förlaget Stolpe till ett värde av 1 200 000 kr. Det följer av BFNAR 201 6:10 “periodiseringsprincipen" 2 kap.4§. att posten skall upptas oavsett tidpunkt för betalning.

Enligt “försiktighetsprincipen": 2 kap.4§ skall hänsyn tas till alla ekonomiska förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare år, även om dessa blir kända efter räkenskapsårets slut men före upprättandet av årsredovisningen.

Det innebär därmed ett betydande fel i årsredovisningen år 2022 och är grovt missvisande. Det medför även att en rättvisande bild inte redovisats 2023. Ingående balanser 2024 blir därmed missvisande.

Vinstdelningar som rätteligen borde redovisats som en upplupna intäkt. Där gallerier genomfört utställningar och försäljning skett av merchandise enligt vinstdelning med Stiftelsen skall upplupen intäkt bedömas och bekräftas genom formellt riktigt avräkning enligt avtal. Ansvarig för uthyrning och avräkning är stiflelsens VD. Det har inte framlagts sakliga underlag för upplupna intäkter och den avräkning som skett. Det finns grundad misstanke att samtliga intäkter inte redovisats för 2023 samt 2024.

Eget kapital

Avvikande mening
Donationskapital motsvarande och speglande marknadsvärdet på konstverken har inte redovisats. Detta påverkar Stiftelsens soliditet och trovärdighet.
Detta samlat (Konstverken samt eget kapital) är betydande fel och brister i årsredovisningen.
Det undergräver rättvisande bild av posterna i Årsredovisningen.
Redan 2022 har avvikande mening framställt frågan. Revisorn har uppmärksammats och formellt stöd har inhämtats från branschorganisationer där normering i redovisningsfrågor fastställs. Frågorna har noga diskuterats med sakkunniga i FAR och SRF för att därmed erhålla en formell anvisning till hur posterna skall redvisas. Frågeställnlngen har upprepats till SRF och dess specialist för att understyka vikten av att redovisa rätt. Styrelsens ordförande vidhåller att Årsredovisningen därmed inte ger en rättvisande bild och i längden möjliggör att tillgångar kan skingras då register och kartotek inte sköts och att förändringar inte då uppmärksammas.

Det åligger revisorn ansvar att i första hand tillse att redovisning sker med en rättvisande bild för det egna kapitalet.

ÅR har fastställts av styrelsens majoritet vid styrelsemötet 2024.06.14. Då hade revisionsberättelsen inte avlämnats. Efter kontakt med revisorn framkommer att han avser att avlämna sin Revisionsberättelse när Årsredovisning fastställts och har undertecknats.

Styrelsens ordföranden har därmed inte haft möjlighet att ta del av slutgiltig Revisionsberättelse och revisorns uttalanden i denna, viket kritiseras.

Min avvikande mening har inte ännu redovisats för revisorn vilket måste ske innan Revisionsberättelsen kan avges. Då Revisionsberättelse saknas kan styrelsen inte sända in en fastställd ÅR till Länsstyrelsen inom laga tid.

Sammantaget bedöms Årsredovisningen vara behäftad med sådana grava fel som därmed inte stödjer en rättvisande bild och därtill indikerar att förvaltningen skall och borde ha granskats och kommenterats av revisorn.
Detta medför reservation avvikande mening beträffande Årsredovisningen 2024. Majoriteten avser att godkänna denna enligt styrelsebeslut.

Denna bilaga är oavskiljbar del av fastställd Årsredovisning.

Stockholm 2025.06.09

Erik af Klint
Ordförande i styrelsen i Stiftelsen Hilma af Klints verk.